

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 19855/2024
16.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Мирослав Херцег, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1802/24 од 20.06.2024. године, у седници одржаној 16.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1802/24 од 20.06.2024. године у односу на тужиоца АА.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1802/24 од 20.06.2024. године у односу на тужиоце ББ и ВВ.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1802/24 од 20.06.2024. године, жалба туженог делимично је усвојена, делимично одбијена и пресуда Вишег суда у Новом Саду П 843/2023 од 17.04.2024. године потврђена у делу којим је тужени обавезан да исплати тужиоцима АА 5.963.076,90 динара, ББ 2.981.538,45 динара и ВВ 813.036,59 динара, са законском затезном каматом од пресуђења 17.04.2024. године до исплате, а преиначена у делу о парничним трошковима тако што је износ досуђен првостепеном пресудом снижен на 788.446,00 динара. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију из свих разлога предвиђених законом.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...10/23) прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскопрвним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску

противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужиоци су прости супарничари, па се по одредбама чланова 205., 209. и 28. ЗПП вредност предмета спора утврђује према вредности појединачног потраживања. Тужба је поднета 10.11.2022. године, а преиначна повишењем захтева поднеском од 16.05.2023. године. Вредност предмета спора побијаног дела пресуде по преиначеној тужби АА је 5.963.076,90 динара, по тужби ББ 2.981.538,45 динара и по тужби ВВ 813.036,59 динара. Пошто једино вредност предмета спора по тужби АА прелази имовински цензус који омогућује изјављивање ревизије, у односу на преостала два тужиоца ревизија је недозвољена, па је одлука у ставу другим изреке донета на основу члана 413. ЗПП.

Врховни суд је испитао пресуду у односу на тужиоца АА у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на кој у Врховни суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не конкретизују друге битне повреде поступка због којих се ревизија по члану 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужилаца, који је умро ...1992. године, био је власник парцеле број .. канал површине 36 а 46 м2 у КО Ветерник, која је у поступку обнове земљишне књиге у тој катастарској општини спроведеном 1984. – 1985. године, без правног основа отписана из приватне у друштвену својину. Спорна површина од 590 м2 парцеле ушла је у састав актуелне парцеле број .., која је по култури улица површине 36 а 41 м2, уписана у листу непокретности .. КО Ветерник, као јавна својина туженог Града. У питању је улица ... у Ветернику. Тржишна вредност 1 м2 спорне парцеле је 16.538,58 динара. Тужилац АА је по правном основу наслеђа носилац права на 22/36 дела спорне имовине, што у односу на површину од 590 м2 која је ушла у састав парцеле број .. представља досуђени износ од 5.963.076,90 динара.

Пошто тужени, на коме је по члану 231. ЗПП терет доказивања није пружио доказе да је за спорну непокретност правном претходнику тужилаца исплаћена накнада, односно дато друго одговарајуће земљиште, а спорна површина је по упису у листу непокретности улица, па се као јавно добро више деценија користи од стране неограниченог броја трећих лица, нижестепени судови на основу члана 58. Устава Републике Србије налазе да се правична равнотежа између приватног и јавног интереса постиже досудом тржишне вредности имовине које су тужилац АА лишен.

По становишту Врховног суда, неосновано се ревизијом указује да тужени Град Нови Сад не стоји у материјалноправном односу са тужиоцем АА, из разлога што је упис права друштвене својине на земљишту, а касније права јавне својине у корист Града Новог Сада извршио републички орган – земљишно књижно одељење суда, самостално.

Према члану 58. Устава Републике Србије јемчи се мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона (став 1.); право својине може бити

одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне (став 2.).

Према Закону о наслеђивању („Службени гласник РС“ бр. 46/95, 101/2003 и 6/2015) наслеђује се заоставштина ; заоставштину чине сва наслеђивању подобна права која су оставиоцу припадала у тренутку смрти (члан 1. ставови 1. и 2.); заоставштина прелази по сили закона на оставиочеве наследнике у тренутку његове смрти (члан 212. став 1.). Идентичну регулативу садржале су одредбе чланова 2. и 131. Закона о наслеђивању Социјалистичке Аутономне Покрајине Војводине („Службени гласник САПВ“ бр 8/75 и 27/79), који се примењивао у време смрти правног претходника тужилаца, из чије приватне својине је без правног основа прешла у друштвену својину парцела број .. КО Ветерник.

Одредбом члана 10. став 10. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 ... 153/2020) прописано је, између осталог, да су добра у општој употреби – некатегорисани путеви, општински путеви и улице и тргови и јавни паркови у јавној својини јединица локалне самоуправе на чијој територији се налазе.

Све чињенице од значаја за правилну примену наведених материјалноправних одредби, потпуно су утврђене са ослоном на правила о терету доказивања из члана 231. ЗПП. Право приватне својине на непокртној имовини прешло је у коначном у право јавне својине тужене локалне самоуправе, без спроведеног поступка експропријације. Тужени у току овог парничног поступка није пружио доказе да је постојао правни основ за упис друштвене својине 1985. године, нити да је правном претходнику тужилаца исплаћена накнада у висини тржишног еквивалента одузете имовине. О праву тужиоца на наслеђе спорног имовинског права правилно је одлучено као о претходном питању у складу са чланом 12. ЗПП, у ситуацији када оставинским решењем оно није обухваћено.

Стога, када је правни претходник тужиоца АА лишен непокретне имовине без правног основа, непокретност актуелно представља изграђену улицу на којој је у складу са законом у јавној евиденцији непокретности уписана јавна својина туженог Града Новог Сада, исплатом спорног износа отклања се нарушена равнотежа између приватне и јавне својине.

Из наведених разлога, на основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић